

info

VII(45) nr. 3/2017

Analiză a depozitelor populației la instituțiile de credit participante la Fondul de garantare a depozitelor bancare la 30 iunie 2017

SUMA GARANTATĂ 100 000 €
echivalent în lei

- Distribuția deponenților pe grupe de vârstă și pe sexe
- Distribuția deponenților în funcție de regiunea de dezvoltare din România sau țara de proveniență
- Distribuția depozitelor populației pe intervale de valori
- Analiză comparativă a concentrării depozitelor - România vs. Bulgaria

Banii dumneavoastră sunt în siguranță

La sfârșitul primului semestru al anului 2017, din analiza¹ depozitelor eligibile² ale populației la instituțiile de credit participante la FGDB reiese că numărul deponenților unici persoane fizice pe ansamblul instituțiilor de credit participante la Fond se ridica la 10.282.167 persoane, cu 183.241 persoane în plus față de 30 iunie 2016 (variație anuală de +1,8%). Valoarea totală a depozitelor populației se ridica la 30 iunie 2017 la 149,9 mld. lei, cu 9,3% peste valoarea consemnată la finele perioadei similare precedente.

Persoanele fizice rezidente constituiau marea majoritate a deponenților, și anume 99,2% din numărul total al deponenților unici, respectiv 10.204.042 persoane, în scădere cu 0,5 p.p. față de 30 iunie 2016.

La 30 iunie 2017, depozitele eligibile deținute de populația rezidentă erau în sumă de 146,7 mld. lei

Distribuția deponenților pe grupe de vârstă și pe sexe

Pornind de la cele mai recente informații disponibile referitoare la situația populației rezidente din România (date la 1 ianuarie 2017³ făcute publice de Institutul Național de Statistică), din prelucrările Fondului

(97,9% din valoarea totală a depozitelor persoanelor fizice la instituțiile de credit participante la FGDB), în creștere cu 10,5 mld. lei față de 30 iunie 2016.

Cei 78.125 de deponenți unici persoane fizice nerezidente, dețineau 3,2 mld. lei la 30 iunie 2017.

Fiecare bancă din cele 28 de instituții de credit participante raportează către FGDB numărul deponenților din evidența sa, în baza *Regulamentului FGDB nr. 1/2016*. La nivelul Fondului are loc centralizarea pe ansamblul instituțiilor participante și, dat fiind că o persoană fizică poate deține bani la mai multe bănci, deponenții care sunt clienți ai mai multor bănci sunt luați în calcul de mai multe ori atunci când se determină numărul total al deponenților. Astfel, la 30 iunie 2017 erau 13.932.816 titulari de depozite eligibile și, în medie, un deponent unic este clientul a 1,4 instituții de credit.

reiese că aproximativ 52% din populația rezidentă are depozite la instituțiile de credit participante la FGDB, pondere în creștere cu 1 p.p. față de sfârșitul semestrului I 2016.

Distribuția populației pe grupe de vârstă și pe sexe

¹ Analiza efectuată de Fond s-a făcut prin prelucrarea informațiilor raportate de instituțiile de credit participante la FGDB potrivit prevederilor din *Regulamentul FGDB nr. 1/2016 privind transmiterea către Fondul de garantare a depozitelor bancare a informațiilor necesare întocmirii listei compensațiilor de plătit și a celor necesare în procesul determinării contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit*, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, în cazul persoanelor cu depozite la mai multe instituții de credit, s-a procedat la agregarea sumelor deținute în toate conturile astfel încât s-a obținut valoarea

depozitelor fiecărui deponent pe ansamblul instituțiilor de credit participante la FGDB, extinzându-se studiul și asupra altor aspecte, precum distribuția depozitelor populației după vârstă și sexul deponenților, localizare geografică, precum și pe intervale de valori.

² Depozite care nu sunt excluse de la garantare.

³ Date provizorii, conform comunicatului de presă al Institutului Național de Statistică nr. 212/29 august 2017, ce urmează a fi revizuite până la sfârșitul anului 2017.

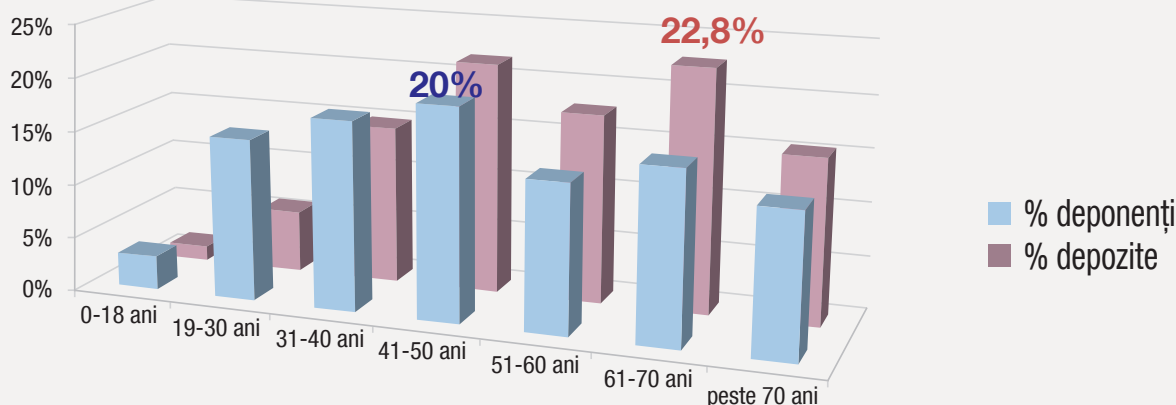
Analiza distribuției deponenților din rândul populației pe grupe de vârstă la 30 iunie 2017 relevă faptul că cel mai mare spor anual s-a înregistrat în rândul deponenților cu vârste cuprinse între 41 și 50 ani (variație anuală de +5,1%). Creșteri s-au consemnat pentru toate categoriile de vârstă, cu excepția persoanelor de 51-60 ani, al căror număr s-a diminuat în medie cu -3,4%.

La sfârșitul semestrului I 2017, cea mai mare pondere în numărul total al persoanelor cu depozite la bănci o dețineau persoanele cu vârste cuprinse între 41 și 50 de ani (20% din totalul deponenților cu depozite la bănci, respectiv 20,4% în cazul bărbaților și 19,5% în cazul femeilor), care și-au majorat ponderea în totalul deponenților cu 0,6 p.p. față de 30 iunie 2016, urmate de persoanele din grupa de vârstă 31-40 ani (17,8%).

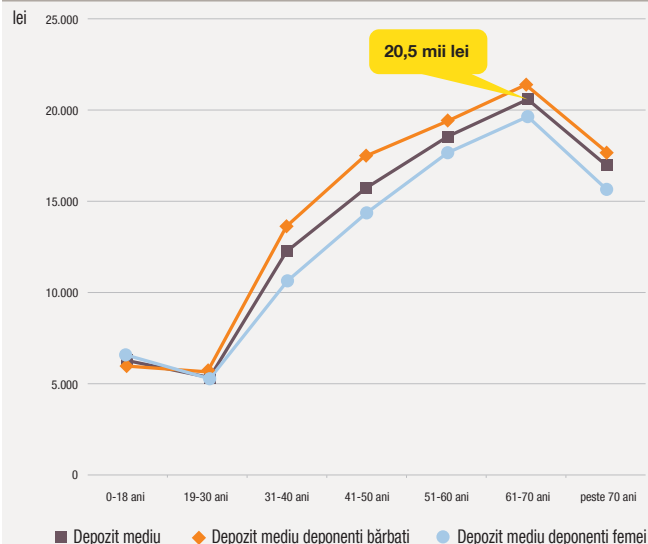
Din punct de vedere al valorii totale a depozitelor deținute, persoanele de vârste între 61 și 70 de ani continuă să dețină cea mai mare pondere în suma totală a depozitelor eligibile la 30 iunie 2017. 22,8% din valoarea depozitelor populației este concentrată la nivelul acestei grupe de deponenți (pondere neschimbată față de anul precedent), urmată de ponderea persoanelor din grupa de vârstă 41-50 ani (21,73%).

Sumele depuse de deponenții bărbați cu vârste între 41 și 50 de ani se ridicau la 17,9 mld. lei la 30 iunie 2017, având cea mai mare pondere în totalul depozitelor acestora la băncile participante la FGDB (22,8%), în timp ce femeile din grupa de vârstă 61-70 ani dețineau la aceeași dată 16,9 mld. lei (23,9%).

Distribuția depozitelor și a numărului deponenților pe grupe de vârstă

Valoarea medie a unui depozit

Pentru deponenții cu vârste cuprinse între 61 și 70 de ani continuă să se consemneze nivelul cel mai ridicat al depozitului mediu, și anume 20,5 mii lei (cu 6,2% peste valoarea înregistrată la sfârșitul primului semestru din anul 2016). Pe cel de-al doilea loc se află depozitul mediu corespunzător deponenților din grupa de vârstă 51-60 ani, respectiv 18,5 mii lei (variație anuală de +8,2%).

Pentru deponenții cu vârste cuprinse între 19 și 30 ani valoarea depozitului mediu se situează la 5,5 mii lei, cel mai redus nivel la 30 iunie 2017, deși în creștere cu 0,4 p.p. față de sfârșitul semestrului I 2016, reprezentând 27% din valoarea depozitului mediu pentru grupa de vârstă 61-70 ani.

La 30 iunie 2017, valoarea depozitelor deponenților de sex masculin era cu 7,8 mld. lei mai mare decât cea a persoanelor de sex feminin. Cu excepția categoriei de vârstă de până în 18 ani, pentru restul grupelor de vârstă continuă să se păstreze o diferență însemnată între sexe, persoanele de sex masculin având depuneri mai mari decât deponenții femei.

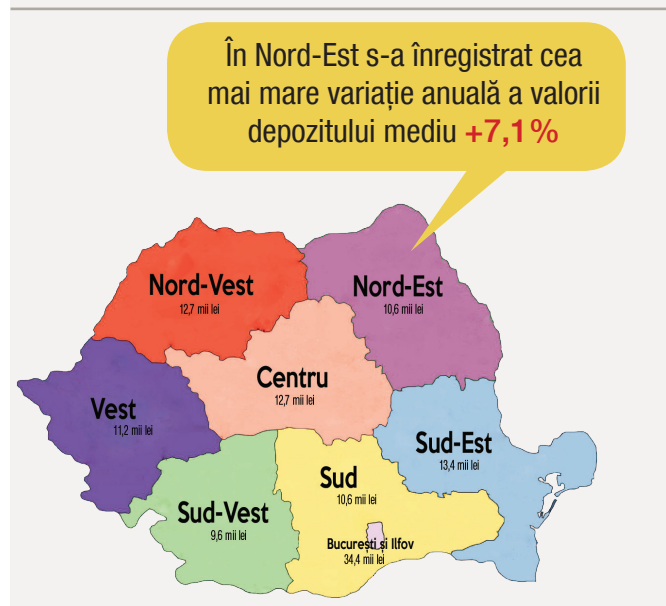
Depozitul mediu al unui deponent bărbat se ridică la 15,6 mii lei față de cel al unei deponente de sex feminin care, la 30 iunie 2017, deținea în medie 13,5 mii lei. Ecartul între valorile medii ale depozitelor pentru cele două categorii de deponenți a sporit față de aceeași perioadă a anului trecut cu 0,3 mii lei.

Distribuția deponenților în funcție de regiunea de dezvoltare din România sau țara de proveniență

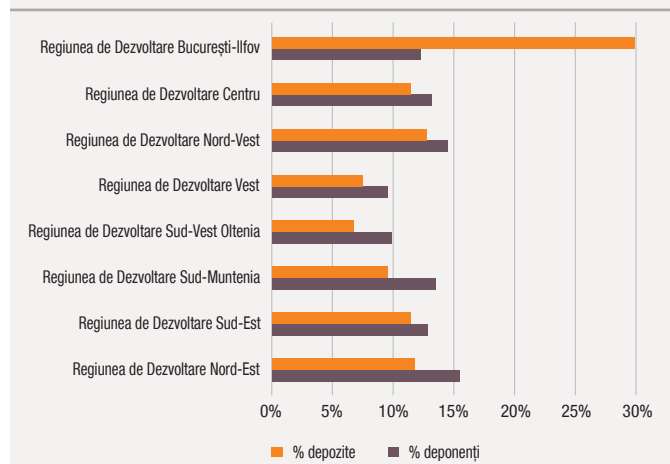
La sfârșitul semestrului I 2017, la nivelul României, valoarea medie a unui depozit este de 14,4 mii lei⁴ (în creștere cu 6,7% față de 30 iunie 2016). Depozitul mediu înregistrat la nivelul capitalei este în continuare cel mai ridicat din România (36,4 mii lei, variație anuală de +5,8%), în timp ce în județul Giurgiu se consemnează cel mai scăzut nivel (6,7 mii lei).

Din punct de vedere al sumei depozitelor, regiunea de Dezvoltare București-Ilfov concentrează aproximativ o treime din valoarea totală a depozitelor populației la nivelul României (42,2 mld. lei, cu un depozit mediu care se ridică la nivelul de 34,4 mii lei), urmată de Regiunea de Dezvoltare Sud-Est (13,4 mii lei). La polul opus, se situează Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia (valoarea depozitului este de 9,6 mii lei).

Depozitul mediu pe regiuni de dezvoltare

Distribuția pe regiuni a volumului depozitelor și a numărului deponenților

Niveluri ridicate ale depozitului mediu se înregistrează în județele Constanța (19,3 mii lei), Cluj (18,3 mii lei) și Brașov (15,2 mii lei). Județele cu cele mai reduse valori ale depozitului mediu sunt județul Giurgiu (6,7 mii lei), Botoșani (6,9 mii lei), Caraș Severin și Teleorman (7,6 mii lei).

Datele disponibile, conform cărora s-a putut identifica țara de proveniență a deponenților nerezidenți, indică faptul că peste jumătate din persoanele nerezidente care dețin sume de bani în România provin din state membre ale Uniunii Europene, iar valoarea depozitelor deținute de aceștia reprezintă aproximativ două treimi din valoarea totală a depozitelor nerezidenților de pe teritoriul țării noastre.

⁴ Repartizarea pe județe și regiuni de dezvoltare s-a realizat pornind de la un număr de 9.914.214 deponenți persoane fizice, ale căror depozite însumează 143 mld. lei.

Distribuția depozitelor populației pe intervale de valori

La 30 iunie 2017, 99,7% din numărul total al deponenților rezidenți (10.169.155 persoane fizice) și 98,2% din numărul total al deponenților nerezidenți (76.728 persoane fizice) au depozite de valori mai mici sau egale cu 100.000 euro, în echivalent lei⁵, fiind astfel acoperiți integral.

Valoarea medie a unui depozit sub plafonul de acoperire este de 10.723 lei în cazul persoanelor rezidente și de 22.681 lei în cazul persoanelor nerezidente. Pentru ambele categorii de deponenți, depozitul mediu a consemnat sporuri anuale (de 4,2% pentru persoanele rezidente și de 12,5% pentru deponenții nerezidenți).

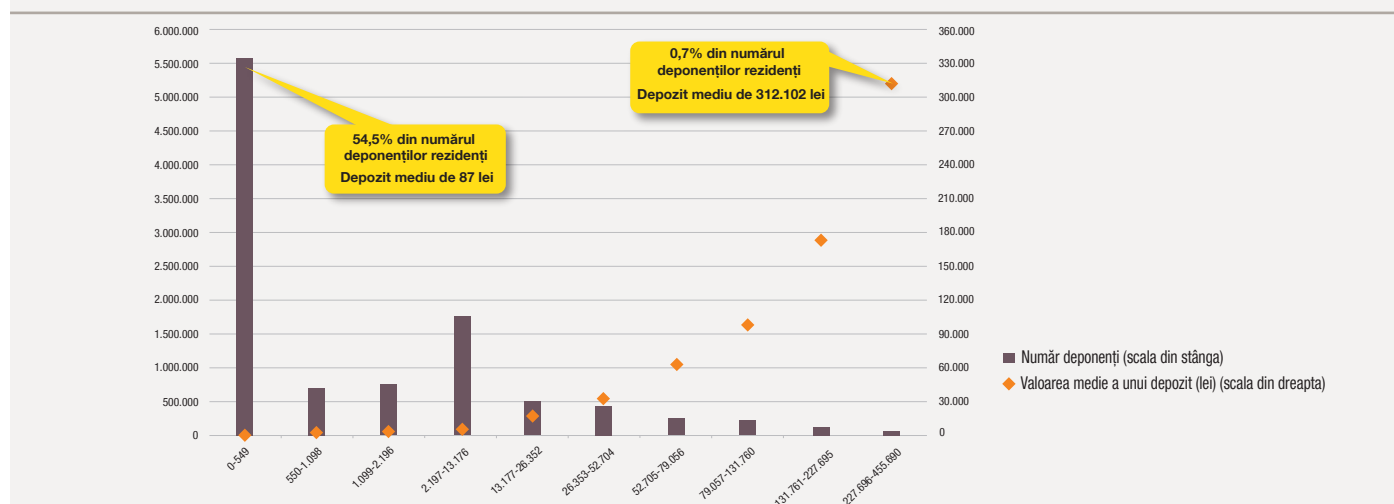
Peste jumătate din persoanele fizice rezidente au depuneri la bănci în sume mai mici de 549 lei (depozit

mediu de 87 lei), valoare care ar putea fi asimilată unui sfert din valoarea unui salariu lunar mediu net pe economie la 30 iunie 2017. Dintre aceștia, 4.114.103 persoane fizice aveau depozite de până într-o sută de lei (depozit mediu de circa 21 de lei).

Aproximativ două treimi din deponenții persoane fizice au depozite până în 1.450 lei (64%). Valoarea medie a unui depozit deținut de o persoană fizică pe segmentul de valori mai mici sau egale cu nivelul salariului de bază minim brut din România la 30 iunie 2017 este de 210 lei. În cadrul acestei categorii de deponenți, persoanele cu vârste cuprinse între 41-50 de ani dețin ponderea majoritară atât ca număr, cât și ca valoare cumulată a depozitelor.

16,8% dintre deponenți dețin sume cuprinse între 2.197 și 13.176 lei (între echivalentul a 1 și 6 salarii lunare medii nete), cu un depozit mediu de circa 6.000 lei.

Distribuția pe intervale de valori a depozitelor încadrate în plafonul de acoperire

Pe măsură ce valoarea depozitelor este mai ridicată, numărul deponenților descrește. Astfel, 433.739 deponenți au depozite între 26.353 și 52.704 lei (în medie 37.453 lei/deponent), în timp ce persoanele fizice cu depozite între echivalentul a 50.000 euro (echivalentul a 227.696 lei) și 75.000 euro sunt în număr de 47.749 deponenți (depozit mediu de 275.073 lei), iar cei cu depozite cuprinse între 341.543 lei (75.000 euro) și plafonul de acoperire sunt în număr de doar 21.695 deponenți, având în medie un depozit de 393.601 lei.

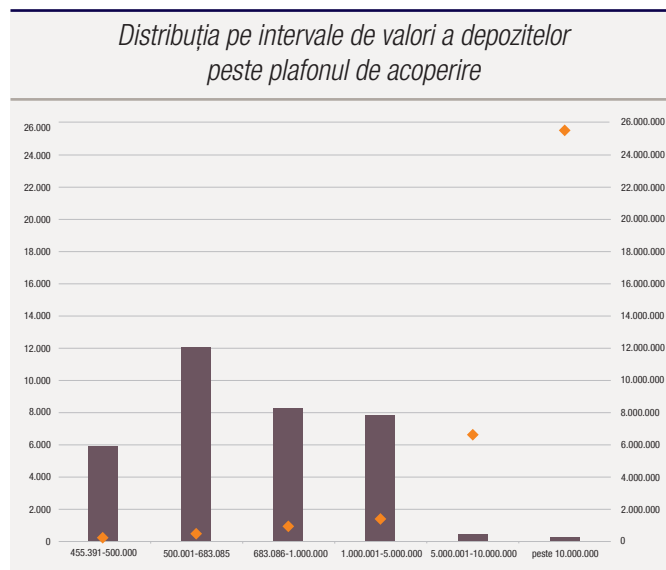
Raportul dintre depozitul mediu corespunzător ultimului segment și cel aferent primului segment este de 1:3.587.

Pentru depunerile la bănci de până în nivelul de 150.000 lei se consemnează preponderența deponenților de sex masculin, în timp ce ponderea majoritară a deținătorilor de depozite peste 150.000 lei este din rândurile femeilor.

⁵ 455.390 lei la 30 iunie 2017

Analiza distribuției depozitelor peste plafon a relevat faptul că cea mai mare pondere în rândul persoanelor fizice cu depozite mai mari de echivalentul în lei a 100.000 euro (34,4%) o dețin deponenții cu depozite între 500.000 și 683.085 lei (depozite de valori între 110.000 euro și 150.000 euro), cu un depozit mediu de 578.030 lei. Depozitul mediu al celor 182 de persoane fizice cu depozite ce depășesc 10 milioane lei se ridică la nivelul de 25.555.992 lei.

În cazul depozitelor peste plafon, diferența dintre valoarea depozitului mediu aferent segmentelor extreme este de aproximativ 1:54.

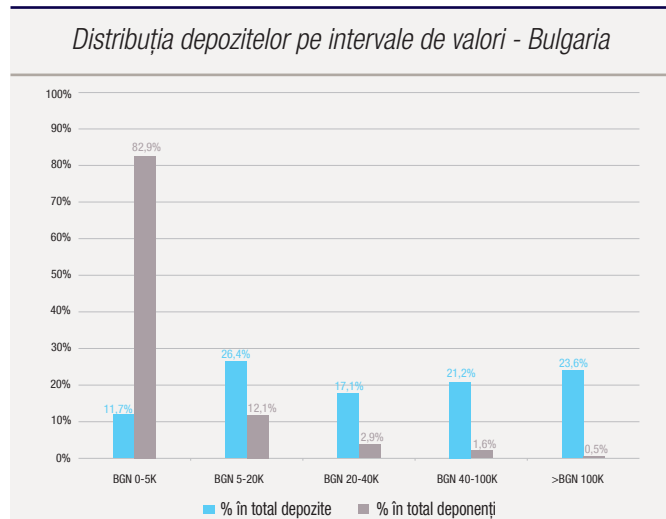
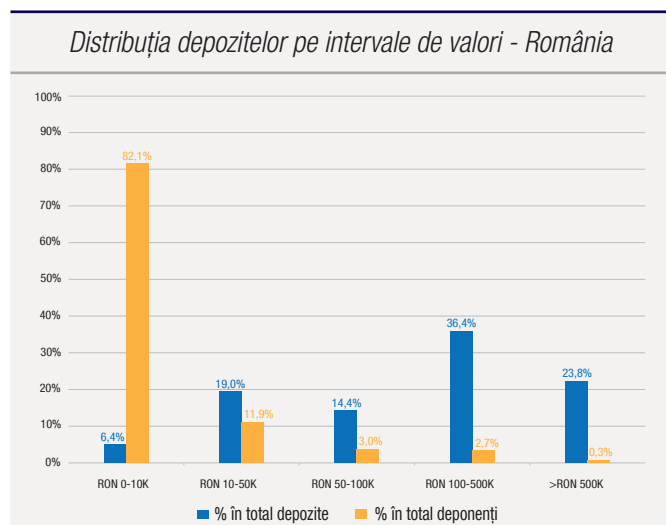

Analiză comparativă a concentrării depozitelor populației România vs. Bulgaria

Informațiile disponibile la nivel regional la sfârșitul primului semestru din 2017 permit realizarea unei analize comparative a României cu Bulgaria⁶ din punctul de vedere al distribuției depozitelor populației pe intervale de valori.

În cazul României, segmentul cu cel mai mare număr de deponenți (82,1% din totalul deponenților incluși în analiză) deține 6,4% din valoarea cumulată a depozitelor, în timp ce, la extrema opusă, 0,3% din deponenți cumulează 23,8% din suma depozitelor. Raportul între depozitul mediu al primului segment de deponenți (1.124 lei, echivalentul a 247 euro) și cel al deponenților cu depozite mari (1.205.960 lei, respectiv 264.819 euro) este de 1:1.072.

În Bulgaria, deponenții din primul segment (82,9% din numărul total al deponenților) cumulează 11,7% din valoarea depozitelor, în timp ce 0,5% dintre deponenți dețin 23,6% din suma totală a depozitelor, cu un depozit mediu de aproximativ 104.707 euro, de peste 300 de ori mai mare decât valoarea depozitului mediu al primei categorii de deponenți (330 euro).

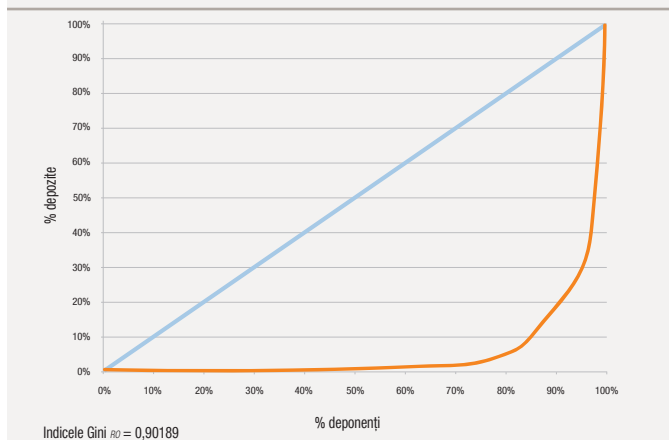
⁶http://www.bnb.bg/bnbweb/groups/public/documents/bnb_download/201706_s_dep_cr_press_a1_en.pdf

În ambele jurisdicții s-a consemnat o evoluție anuală similară în cazul deponenților cu depozitele de cele mai mari valori. În perioada iunie 2016/iunie 2017 s-a majorat ponderea depozitelor de valori mari (+1,6 puncte procentuale în România, respectiv +0,7 puncte procentuale în Bulgaria) în condițiile în care ponderea numărului de deponenți din această categorie s-a menținut constantă.

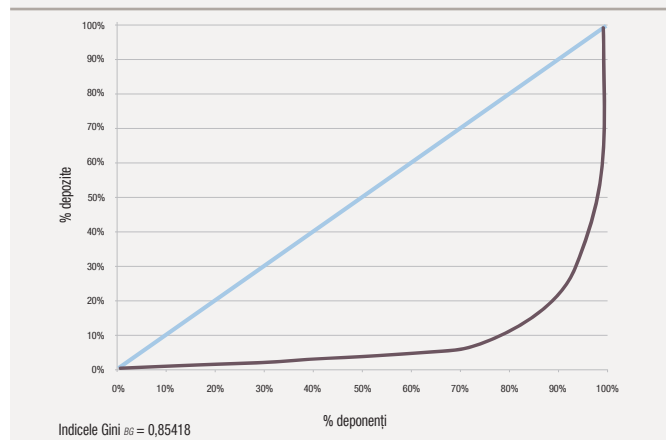
Pentru a studia gradul de polarizare, au fost determinate curbele de concentrare⁷ corespunzătoare repartițiilor din cele două țări incluse în analiză, precum și valorile indicilor Gini⁸.

Valorile indicelui Gini reflectă o polarizare puternică în ambele jurisdicții analizate, în România în ultimul an înregistrându-se o ușoară intensificare a concentrării deponenților.

Curba de concentrare - România

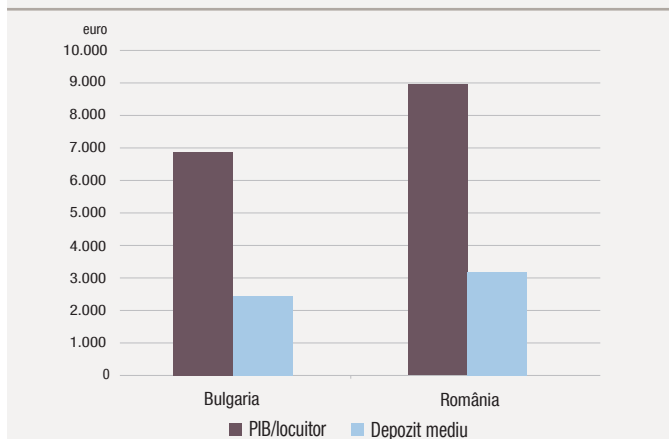
Curba de concentrare - Bulgaria

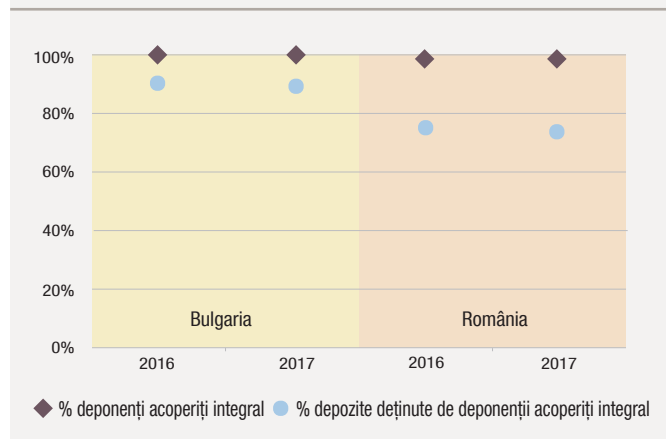
Față de perioada similară a anului trecut, valoarea depozitului mediu din România s-a majorat cu 5,2% în timp ce în Bulgaria sporul a fost aproape dublu (10%). În România, depozitul mediu reprezenta 35,2% din nivelul PIB/locuitor, valoare similară cu cea consemnată

și în Bulgaria, și anume 33,5%. În ambele state plafonul de acoperire este de 100.000 euro și este semnificativ mai mare decât nivelul PIB/locuitor (de peste 11 ori în România, respectiv de peste 14 ori în cazul Bulgariei).

Depozitul mediu comparativ cu PIB pe locuitor

Proporția deponenților acoperiți integral

⁷ Întrucât determinarea curbei de concentrare (Lorenz) este una dintre cele mai utilizate metode de caracterizare a distribuției veniturilor între indivizi/gospodării, s-a considerat adecvată folosirea acesteia, prin similitudine, și în analiza distribuției depozitelor. Pe abscisă este reprezentat procentajul cumulat al deponenților, ordonați în funcție de valoarea depozitelor deținute, de la cei care au depozite de valori mici la cei care au depozite de valori mari, iar pe ordonată este reprezentat procentajul cumulat al depozitelor deținute de aceștia.

⁸ Indicele Gini (de inegalitate) reflectă gradul în care distribuția veniturilor în cadrul unei economii se abate de la o distribuție perfect egalitară (echirepartiție). Acesta măsoară suprafața situată între curba Lorenz și dreapta distribuției de egalitate absolută (prima bisectoare), exprimată ca procent din aria totală situată sub curba echirepartiției. Valoarea 0 a indicelui Gini corespunde unei egalități perfecte, în timp ce valoarea 1 (100%) reflectă o inegalitate perfectă.

Față de perioada similară a anului trecut, valoarea depozitului mediu din România s-a majorat cu 5,2% în timp ce în Bulgaria sporul a fost aproape dublu (10%). În România, depozitul mediu reprezenta 35,2% din nivelul PIB/locuitor, valoare similară cu cea consemnată și în Bulgaria, și anume 33,5%. În ambele state plafonul de acoperire este de 100.000 euro și este semnificativ mai mare decât nivelul PIB/locuitor (de peste 11 ori în România, respectiv de peste 14 ori în cazul Bulgariei).

Marea majoritate a deponenților dețin sume în cadrul plafonului de acoperire atât în România (99,7%), cât și în Bulgaria (99,9%), însă ponderea valorii depozitelor deținute de deponenții acoperiți integral a consemnat un trend ușor descrescător în ambele țări în ultima perioadă (în România atingând 74,3%, iar în Bulgaria 89,6%).

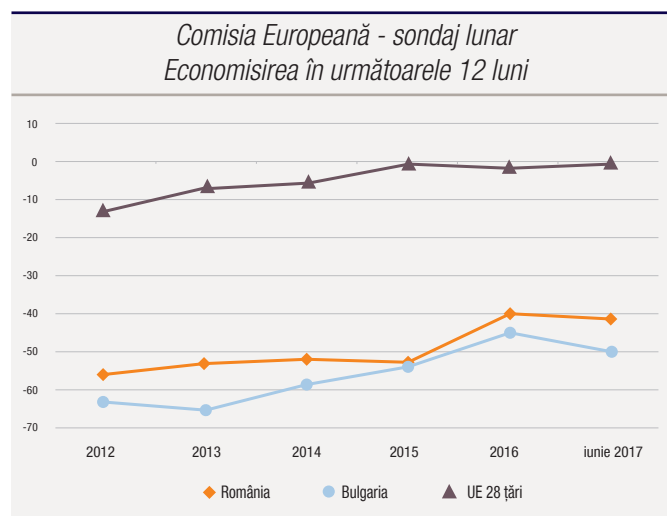
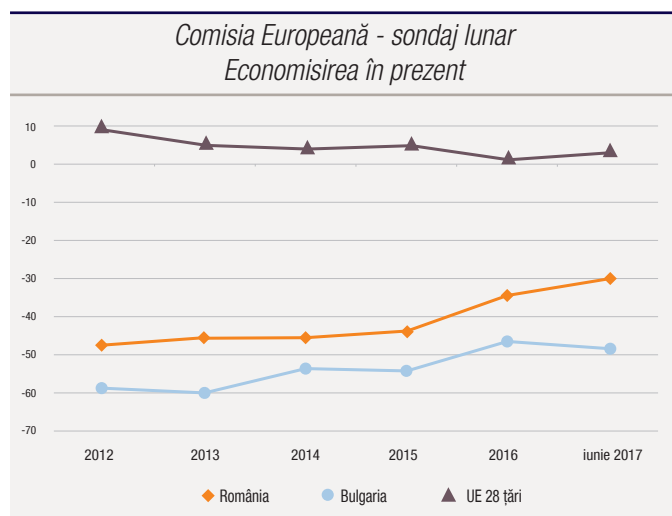
Conform celor mai recente date ale Institutului Național de Statistică⁹, de la nivelul anului 2016, economiile lunare pe ansamblul gospodăriilor au consemnat o creștere anuală cu 1,8 puncte procentuale, atingând 420,6 lei în medie (14,3% din veniturile totale).

Sporuri ale economiilor s-au înregistrat pentru aproximativ toate categoriile de populație. Gospodăriile de salariați au înregistrat un nivel al economisirii de 15,1% din venituri, urmate de cele de pensionari, cu 14,9%, 9,1% pentru gospodăriile de agricultori, 8,9% pentru cele de lucrători pe cont propriu în activități neagricole și 6,4% pentru gospodăriile de șomeri.

Gospodăriile încadrate în categoria celor cu nivel de pregătire superior au economisit mai mult, în medie 17,2% din veniturile lunare. Gospodăriile formate din persoane singure, cele cu mai mulți copii (peste 3) și cele din grupele de vârstă 15-24 ani au economisit cel mai puțin în 2016. Economii consemnate în rândul populației din mediul urban au reprezentat 15,5% din veniturile totale, cu 3,4 puncte procentuale peste nivelul înregistrat în mediul rural.

Valoarea economiilor¹⁰ în anul 2016 s-a majorat față de anul precedent, sumele astfel economisite fiind cu până la aproximativ 95 lei/lună mai mari decât sumele care au intrat în bugetele gospodăriilor sub forma împrumuturilor, retragerilor de economii etc.

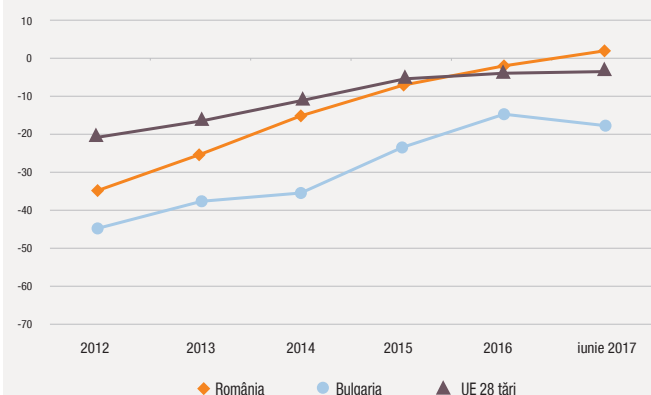
Nivelul redus al cheltuielilor populației alocate investițiilor (0,5% din cheltuielile totale ale gospodăriilor) indică și la nivelul anului 2016 existența unei capacități scăzute a gospodăriilor de a economisi. Cu toate acestea, dinamica pozitivă a valorii economiilor înregistrate în rândurile aproape a tuturor segmentelor de gospodării arată menținerea comportamentului prudent de economisire al acestora, depunerile bancare fiind considerate ca având un grad mai ridicat de siguranță, în ciuda tendinței descendente a ratelor dobânzilor la depozite, care au atins niveluri minime istorice.

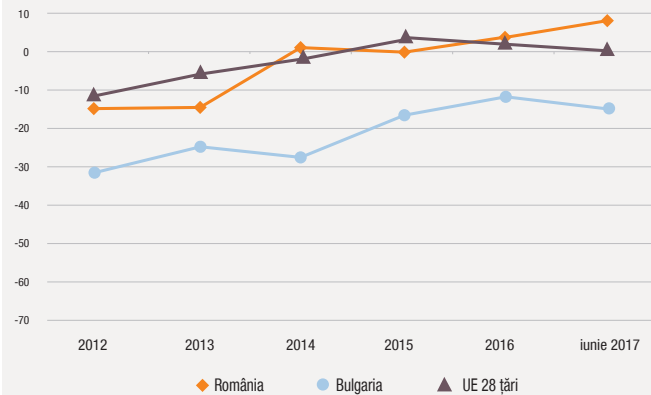
⁹ Coordonate ale nivelului de trai în România. Veniturile și consumul populației în anul 2016.

¹⁰ Pentru restituirea creditelor și împrumuturilor contractate anterior, pentru a acorda împrumuturi altor gospodării sau pe care le-au depus la bănci.

Comisia Europeană - sondaj lunar
Situția financiară în ultimele 12 luni

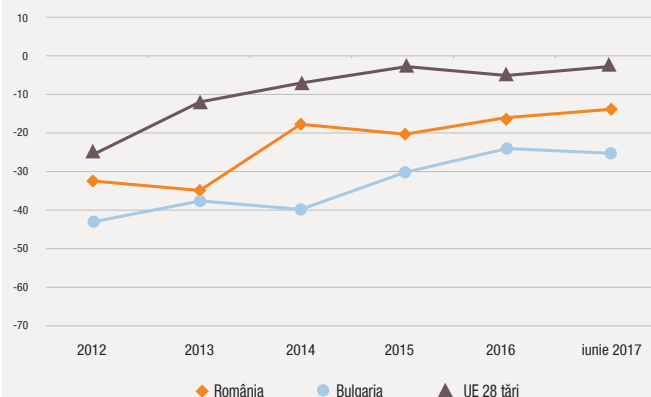

Comisia Europeană - sondaj lunar
Situția financiară în următoarele 12 luni

Sondajele periodice realizate de Comisia Europeană privind evoluția indicatorului de încredere al consumatorilor din statele Uniunii Europene, au relevat, la jumătatea anului 2017, îmbunătățiri ale indicatorilor privind economisirea prezentă și perspectivele acestea în următoarele 12 luni. Se poate anticipa menținerea tendinței de economisire și în perioada viitoare pe fondul sporului pozitiv al indicatorilor privind situația financiară din ultimele 12 luni, cât și din anul care urmează. Comparativ cu media la nivelul Uniunii Europene, în România aprecierea pozitivă a tuturor acestor indicatori a fost semnificativ mai pronunțată.

Comisia Europeană - sondaj lunar
Indicele de încredere al consumatorilor

Datele statistice provin, în principal, de la Fondul de garantare a depozitelor bancare, Banca Națională a României, Institutul Național de Statistică și din alte surse indicate în cuprinsul lucrării.

Reproducerea integrală sau parțială a publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări este permisă numai cu indicarea sursei. FGDB nu își asumă responsabilitatea pentru nicio părere, analiză sau interpretare exprimată de terți pe baza datelor prezentate în această publicație.

Realizat de Serviciul Garantarea depozitelor, rezoluție bancară și lichidare
Date de contact: 0314.232.810 ; studii@fgdb.ro ; www.fgdb.ro